

Raport „Transport na drogach Europy”

Metodologia badania

Badanie zostało realizowane z inicjatywy Ogólnopolskiego Centrum Rozliczania Kierowców i zostało przeprowadzone w I kwartale 2017 roku, na próbie **800 firm** oraz **7239 kierowców**.

REALIZACJA

Dane liczbowe zawarte w raporcie pochodzą z wewnętrznej ewidencji OCRK. Przedstawiona w poniższym dokumencie próba 800 firm została wybrana losowo spośród 2338 klientów OCRK.

Płaca minimalna dla pracowników delegowanych - wprowadzenie

- Aktualnie prawo Unii Europejskiej narzuca na właścicieli firm transportowych obligatoryjne dopłaty do wynagrodzenia za pracę kierowcy, zgodne z płacą minimalną w danym kraju. Przepisy zawierające te regulacje znajdują się w dyrektywie 96/71/WE z 1996 roku oraz dyrektywie 2014/67/UE.
- W celu prawidłowego określenia wynagrodzenia kierowcy należy dysponować dokładną ewidencją czasu pracy kierowcy, która uwzględnia m.in. godzinę wjazdu i wyjazdu kierowcy na teren danego kraju. Kwoty obowiązkowych dopłat dla kierowców wahają się w zależności od kraju.

Raport „Transport na drogach Europy”

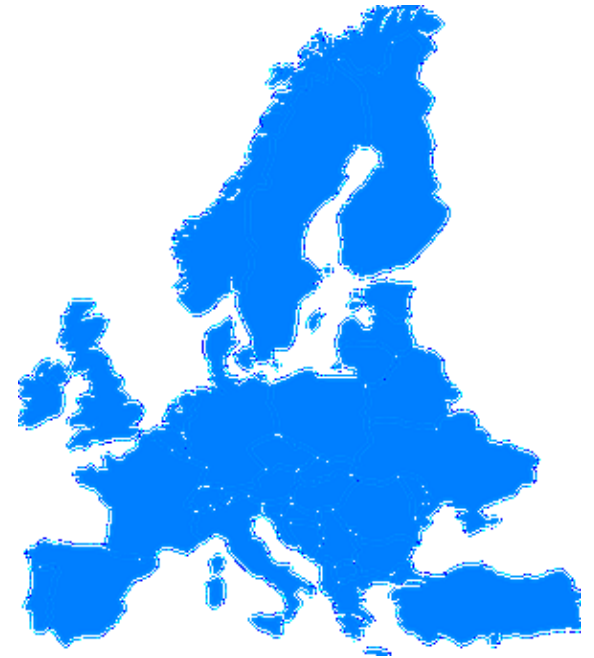
Polski rynek usług transportowych i logistycznych to jeden z najważniejszych sektorów polskiej gospodarki. Wpływa na to przede wszystkim wolny przepływ usług i towarów na terenie krajów należących do Unii Europejskiej.

- Kierunki, w których kierowcy są najczęściej i najrzadziej delegowani;
- Informacje dot. średnich należności z tytułu podróży służbowych kierowców;
- Informacje dot. średnich dopłat do płacy minimalnej na kierowcę wg kraju;
- Informację dot. średniej ilości godzin spędzonych przez kierowcę w danym kraju.

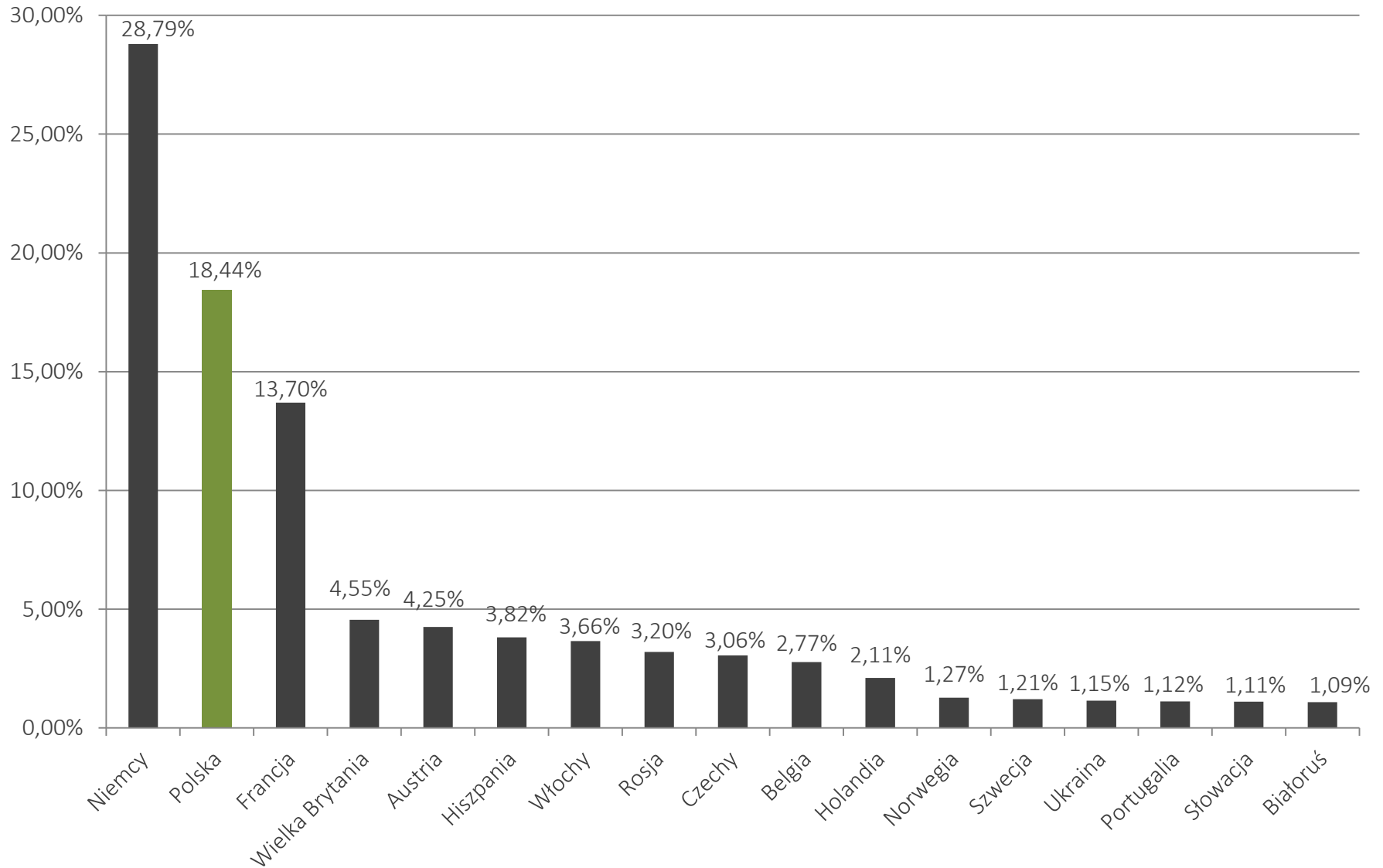

Polski transport potęgą na rynkach Europejskich

- Polska jest liderem branży transportowej na rynku Unii Europejskiej. Około 25% wszystkich przewozów międzynarodowych jest wykonywanych przez polskich przewoźników*, na co składa się około 185 tysięcy samochodów ciężarowych. Według analiz OCRK, średnia pensja kierowców, uwzględniająca diety i ryczałty, oscyluje wokół 5 - 6 tysięcy zł netto. Branża od dłuższego czasu boryka się z problemami kadrowymi i poszukiwaniem nowych pracowników.
- W ramach niniejszego raportu sprawdziliśmy, jakie kraje są odwiedzane najczęściej przez polskich kierowców zawodowych, w jakich państwach spędzają oni najwięcej czasu oraz które z wyjazdów zagranicznych są dla pracowników najbardziej opłacalne.

1. Kierunki, gdzie kierowcy są najczęściej delegowani

Wnioski

- Przewozy wykonywane przez polskie firmy transportowe odbywają się w dużej mierze na terenie krajów Starej Europy.
- Polscy kierowcy najczęściej (poza terytorium RP) podróżują do Niemiec (29%), Francji (14%) oraz Wielkiej Brytanii (5%).
- Raport Komisji Europejskiej z 2016 roku*, wskazuje na znaczący wzrost protekcjonizmu na świecie. Kraje Unii Europejskiej mimo, iż funkcjonują w ramach jednolitego rynku, nie dotrzymują początkowych ustaleń dotyczących wspierania eksportu oraz propagowania otwartych rynków dla krajów należących do UE. Niemcy, Francja i Wielka Brytania przedstawiają najbardziej protekcjonistyczne podejście do lokalnych rynków. Oznacza to, że wspierają eksport oraz ograniczają import.

Wnioski

- Niniejszy raport potwierdza dominującą pozycję Niemiec w europejskiej gospodarce. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest m.in. najbardziej rozwinięta, na tle pozostałych krajów członkowskich, gałąź eksportu. Niemcy znajdują się w światowej czołówce pod względem obrotu handlem zagranicznym.
- Według przedstawionych danych, przewozy krajowe (na terytorium Polski) stanowią około 19% wszystkich transportów. Jednym z czynników odpowiedzialnych za taką sytuację, może być mniejsza opłacalność tego typu przejazdów, w porównaniu do frachtów wypłacanych w euro.

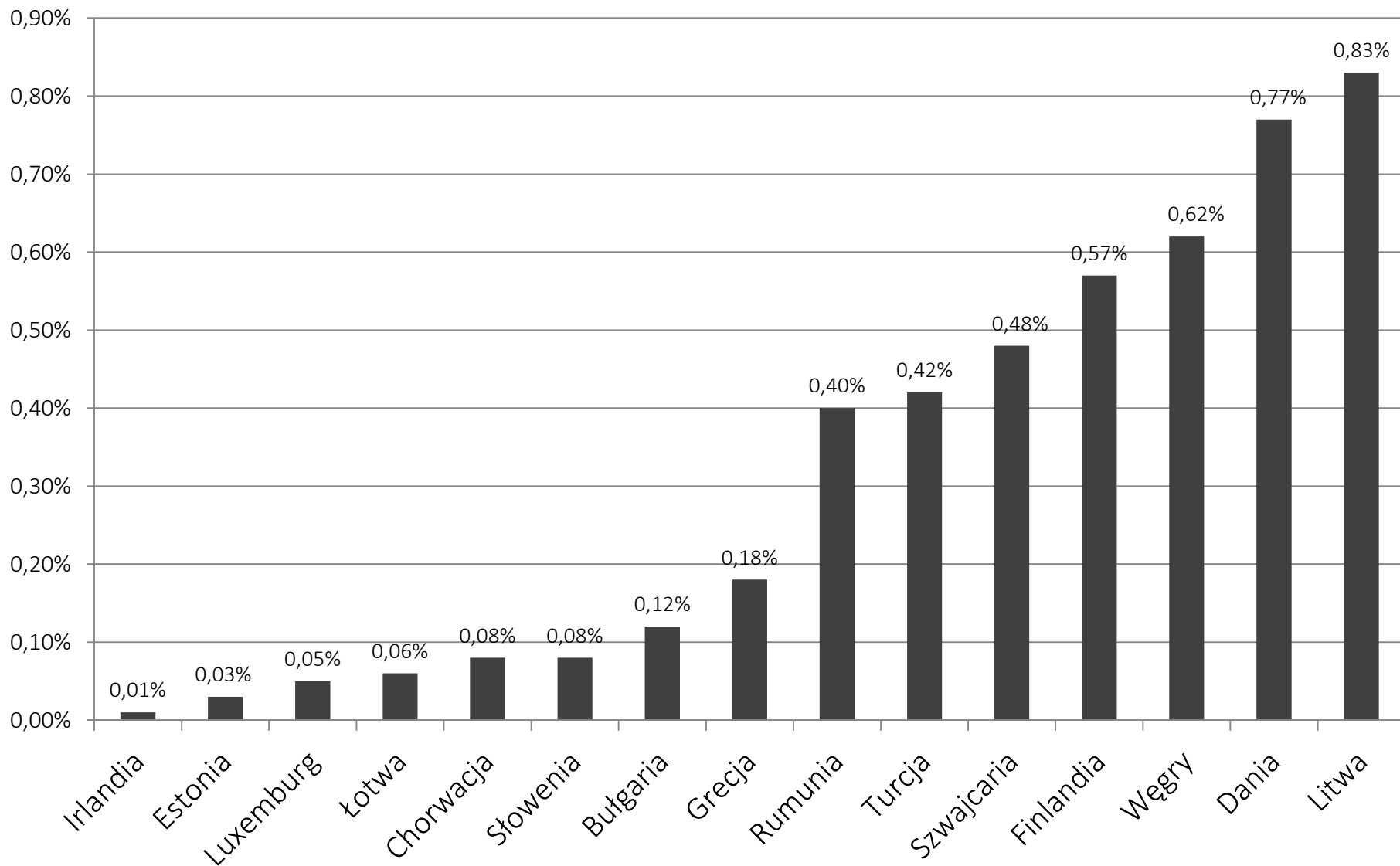

Komentarz eksperta OCRK

„Transport do Niemiec zawsze stanowił najważniejszą gałąź w branży transportu drogowego wykonywanego przez polskich przewoźników, dlatego nie dziwią nas wyniki raportu „*Transport na drogach Europy*”. Niemcy niezmiennie od lat należą do najlepiej rozwiniętych gospodarczo państw na świecie. Najmocniejszymi stronami niemieckiego przemysłu są m.in. przemysł przetwórczy, elektroniczny, chemiczny, a także transport. Dużą zasługą leży w doskonale przygotowanej infrastrukturze, na którą składają się świetnie zorganizowane sieci autostrad, ale także w bardzo korzystnym położeniu geograficznym. To wszystko przyczynia się do tego, że Niemcy znajdują się na liście najczęstszych kierunków delegacji zagranicznych” – komentuje **Kamil Wolański, ekspert OCRK**.

„Z perspektywy czasu możemy powiedzieć, że wprowadzenie płacy minimalnej przez kraje UE nie spowodowało spadku zatrudnienia w branży. Problematyczne pozostaje nakładanie na polskich przewoźników nieproporcjonalnych wymogów administracyjnych związanych ze zgłoszeniem i rozliczeniem pracownika delegowanego. Nie jest jasne do końca, czy branża sama upora się z dodatkowymi obciążeniami, czy przerzuci koszty z nimi związane na swoich klientów. Wówczas skutkowałoby to zmianami w cenach usług transportowych” – tłumaczy **Łukasz Włoch, ekspert OCRK**.

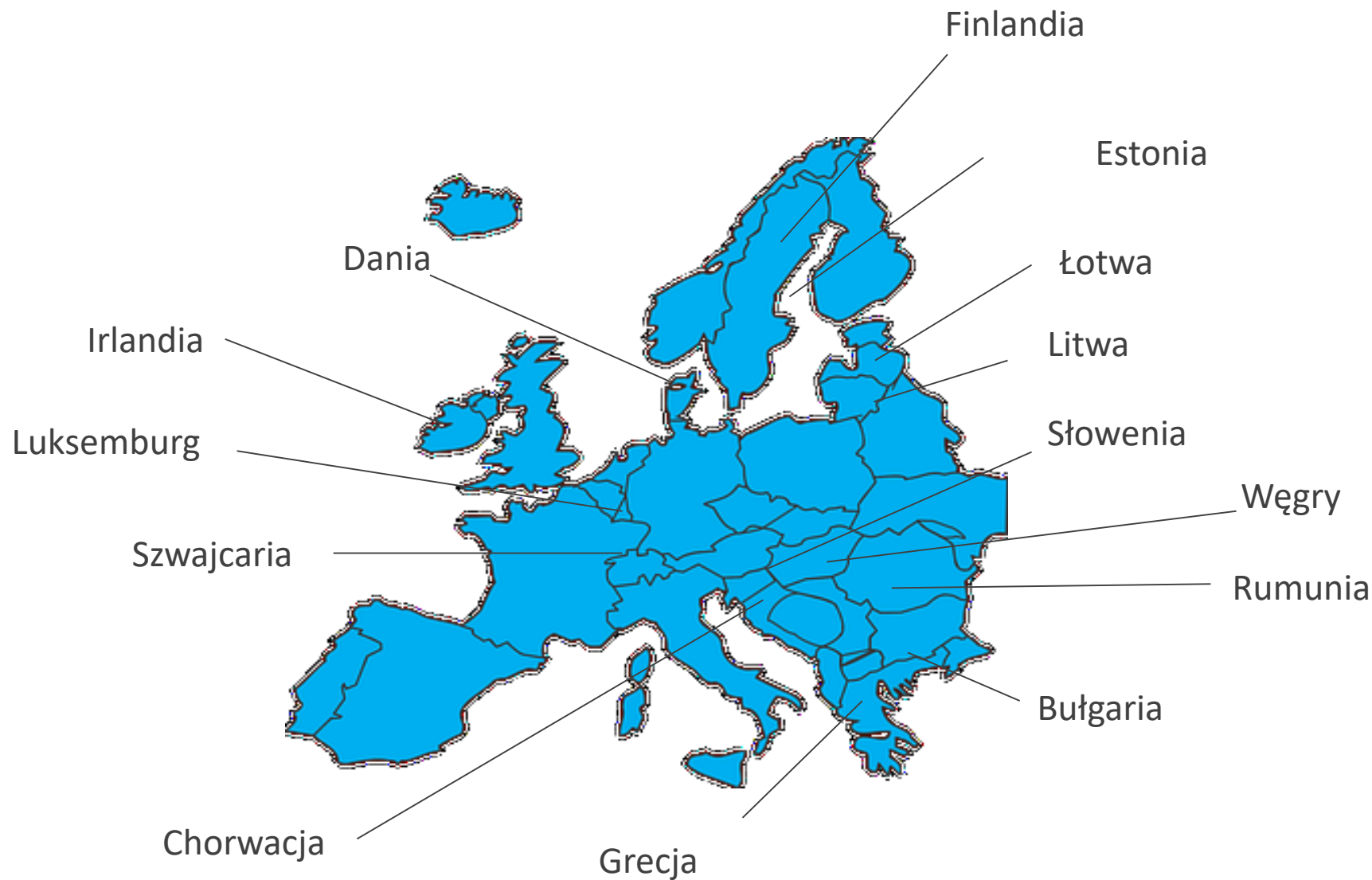
2. Kierunki, gdzie kierowcy są najrzadziej delegowani

Wnioski

- Do kierunków najrzadziej odwiedzanych przez polskich kierowców należą m.in. Irlandia, która przez swoje geograficzne położenie jest trudno dostępna dla przewoźników drogowych. Trzeci w kolejności Luksemburg, pomimo, że położony na styku Belgii, Francji i Niemiec, nie jest atrakcyjnym kierunkiem delegowania pracowników ze względu na niewielką powierzchnię, a także nieodpowiednią dla branży transportowej infrastrukturę (sieć autostrad w Luksemburgu składa się z sześciu dróg, w sumie wynoszących 147 km).
- Z kolei transport litewski, łotewski i estoński jest naturalną konkurencją dla polskich przewoźników, stąd znikome delegowanie kierowców w tym rejonie Europy.

Komentarz eksperta OCRK

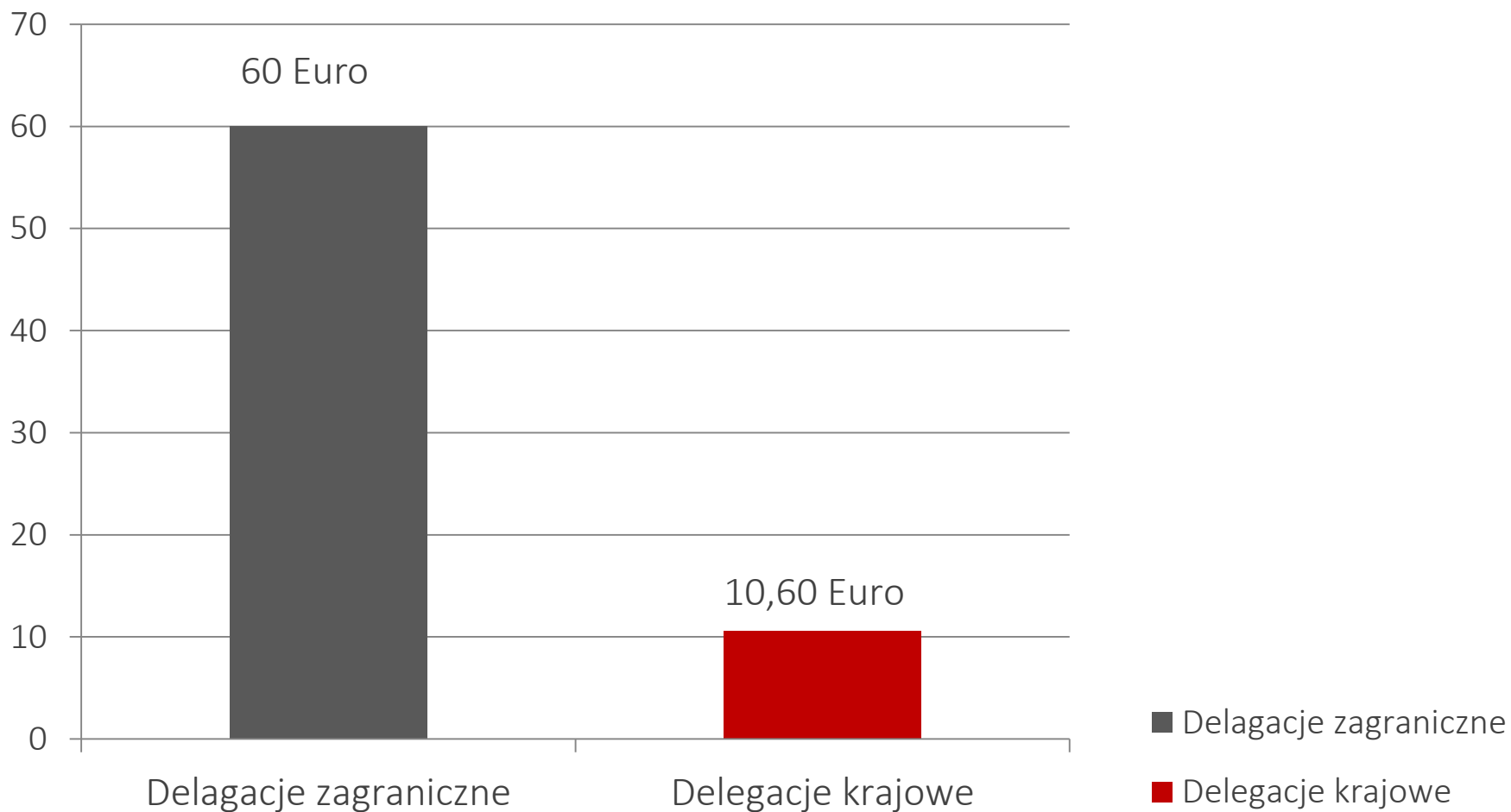
„Właściwa interpretacja przepisów o delegowaniu pracowników na terenie Europy może być kłopotliwa dla właścicieli firm transportowych. Obecnie, w kwestii zmian legislacyjnych na szczeblu europejskim, a także lokalnym – czyli w poszczególnych krajach, stopień skomplikowania przepisów jest dosyć wysoki. Niektóre państwa pod groźbą wysokich sankcji finansowych, obligują przewoźników do posiadania w kabinie pojazdu dokumentów przetłumaczonych na język kraju, w którym przebywa kierowca, czy dokumentów zgłoszenia transportu. W rezultacie wprowadzonych zmian, wymaga to dodatkowych nakładów przedsiębiorstwa na zaplecze informatyczne oraz wykwalifikowaną kadrę, która we właściwy sposób, bezbłędnie i terminowo rozliczy wynagrodzenie za pracę kierowców w poszczególnych krajach UE. Nie stosując się do przepisów obowiązującego prawa, zarówno kierowcy jak i właściciele firm transportowych, narażeni są na kary pieniężne. Na chwilę obecną, najdotkliwsze środki represyjne stosowane są w Austrii. Tam mandaty mogą sięgać kwot do 5 000 euro za pracownika lub w przypadku ponownych niezgodności podczas kontroli, nawet do 10 000 euro” – komentuje **Kamil Wolański, ekspert OCRK.**

Dokumenty wymagane w pojeździe

	NIEMCY	FRANCJA	WŁOCHY	AUSTRIA	NORWEGIA	HOLANDIA
Kierowca posiada w pojeździe poniższe dokumenty w przypadku:	kabotaż + załadunki i rozładunki	kabotaż + załadunki i rozładunki	kabotaż	kabotaż + załadunki i rozładunki	kabotaż + transport mieszany	kabotaż + załadunki i rozładunki
Dokumenty zgłoszeniowe	 (zgłoszenie online)	 (zaświadczenie o delegowaniu w języku francuskim)		 (ZKO 3 – zgłoszenie delegowania w formie wydruku lub w formie elektronicznej)		
Dane reprezentanta przewoźnika		 (w zaświadczeniu)	 (w zgłoszeniu)	 (w zgłoszeniu)		
Umowa o pracę (zlecenie, samozatrudnienie)		 (zalecanie w formie przetłumaczonej na język francuski)		 (przetłumaczona na język niemiecki lub angielski)		
Dowody wypłaty należności z tytułu podróży służbowych		 (w zaświadczeniu)				
Dokumentacja płacowa (z potwierdzeniem wypłat)						
Rejestr czasu pracy na terytorium danego państwa						
Potwierdzenie opłacania składek do ZUS – formularz A1	 (zalecanie posiadanie)		 (zalecanie posiadanie)		 (zalecanie posiadanie)	 (zalecanie posiadanie)

Najwięcej wymogów administracyjnych stawia przed kierowcami rząd austriacki. Kierowcy muszą posiadać ze sobą w pojeździe określone zaświadczenia oraz cały wachlarz aktualnych dokumentów związanych z płacą. Świadczy to o zaawansowanym stopniu biurokracji oraz złożonym prawie transportowym. Podobnie jest we Francji oraz Norwegii, która jednak nie przewiduje sankcji za braki w dokumentacji. Bardziej liberalne w tym zakresie są Niemcy.

3. Średnie należności z tytułu podróży służbowych wypłacanych kierowcy na dzień

Wnioski

- Wyniki raportu „Transport na drogach Europy” jasno przedstawiają koszty podróży służbowych krajowych i zagranicznych.
- Delegacje zagraniczne na terenie krajów UE prawie sześciokrotnie przewyższają kosztami delegacje pracowników w Polsce. Spowodowane jest to odrębnymi przepisami, dotyczącymi podróży w kraju i za granicą.
- Transport wewnątrz polski jest tańszy również ze względów logistycznych. W większości przypadków, kierowca po dostarczeniu ładunku, ma możliwość powrotu do swojego miejsca zamieszkania, tym samym obniżając koszty związane z ewentualnym ryczałtem za nocleg.

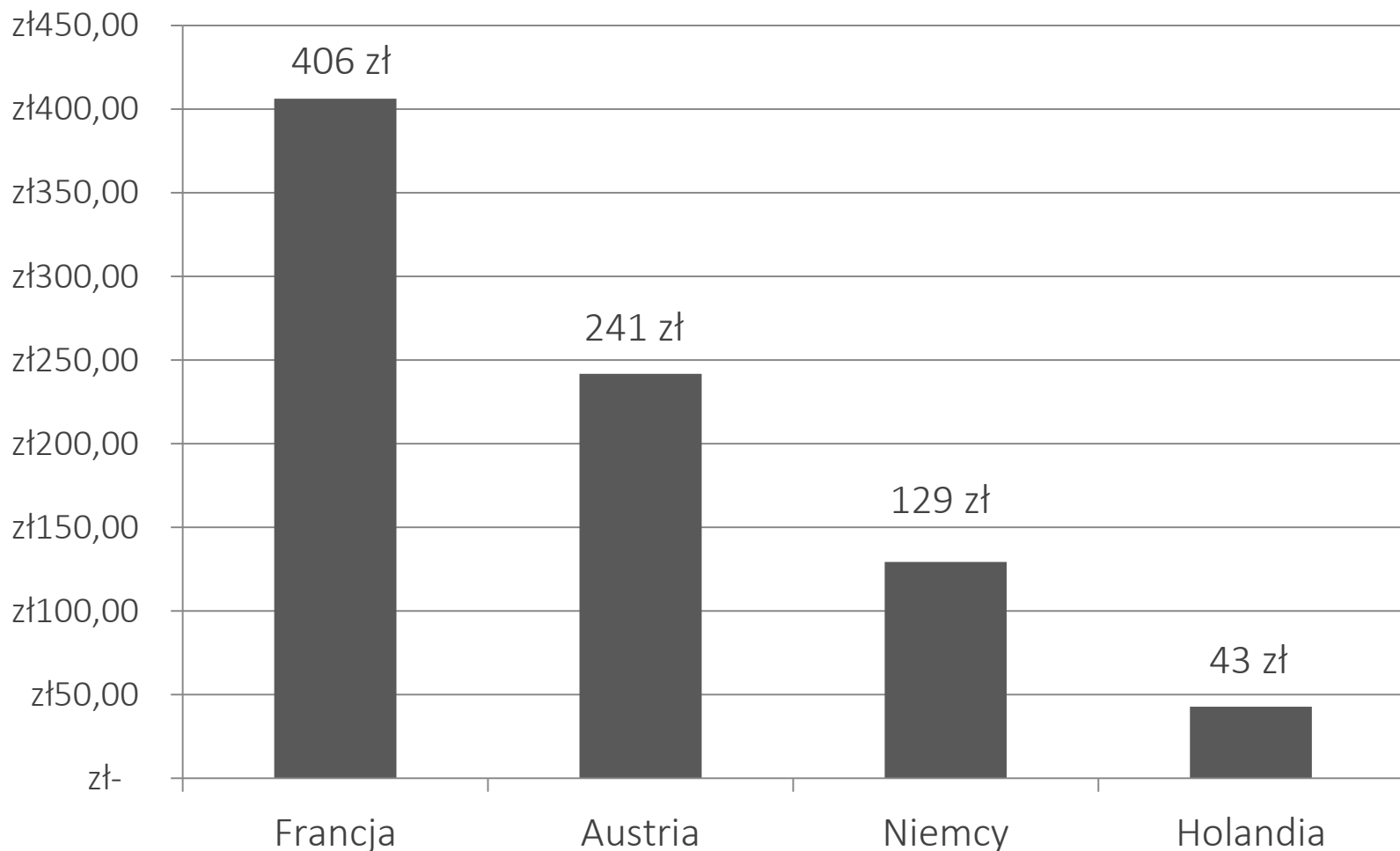

Komentarz eksperta OCRK

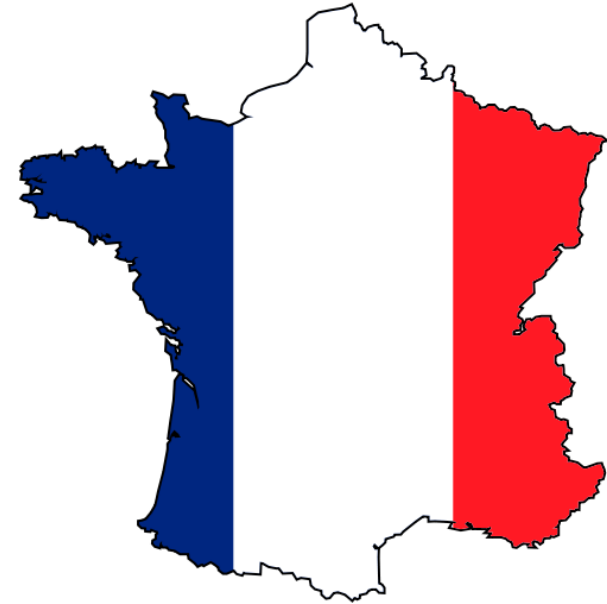
„Dla właścicieli firm transportowych w Polsce wysokie należności z tytułu podróży służbowej za granicą często stanowią spory element szeroko rozumianego wynagrodzenia kierowców. Należy pamiętać, że uposażenie to jest zwolnione z obowiązkowego ubezpieczenia oraz podatku. Kwestia ta jest obecnie przedmiotem dyskusji pomiędzy związkami pracodawców i pracowników oraz ustawodawcą, odpowiedzialnym za stworzenie nowych regulacji. Czy coś się zmieni – nie wiadomo. Jednak należy pamiętać, że pod koniec zeszłego roku Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie ryczałtów za noclegi dla kierowców. Werdykt ten zmienił dotychczasowy układ sił, w którym to właściciele firm byli zobligowani do wypłacenia kierowcom rekompensat za noclegi w każdej sytuacji. Po wyroku Sądu Najwyższego w 2014 roku nikt chyba nie przypuszczał, że Trybunał Konstytucyjny może odmiennie podejść do tej kwestii. A zatem, sprawa zmiany prawodawstwa w Polsce jest naprawdę dynamiczną, więc trudno przewidzieć jak sytuacja branży będzie wyglądać w przyszłości” – wyjaśnia **Łukasz Włoch, ekspert OCRK.**

4. Średnie dopłaty do płacy minimalnej na kierowcę wg kraju na miesiąc

Wnioski

- Największe miesięczne dopłaty wypłacane są dla pracowników delegowanych wyjeżdżających do Francji, średnio jest to kwota 406 zł. W dalszej kolejności znajdują się Austria (241 zł) oraz Niemcy (129 zł).
- Od lipca 2016 roku, rząd Francuski wprowadził szereg nowych przepisów dotyczących pracowników delegowanych przez przedsiębiorstwa transportowe do pracy na terenie Francji. Poza stawką minimalną, która waha się od 9,76 do 10,00 €, rząd narzuca dodatkowe warunki wynagrodzenia właścicielom firm, w postaci różnego rodzaju dodatków, takich jak: stażowy, z tytułu pracy w porze nocnej, z tytułu pracy w niedzielę oraz w święta, a także wynikający z przepracowanych godzin nadliczbowych.

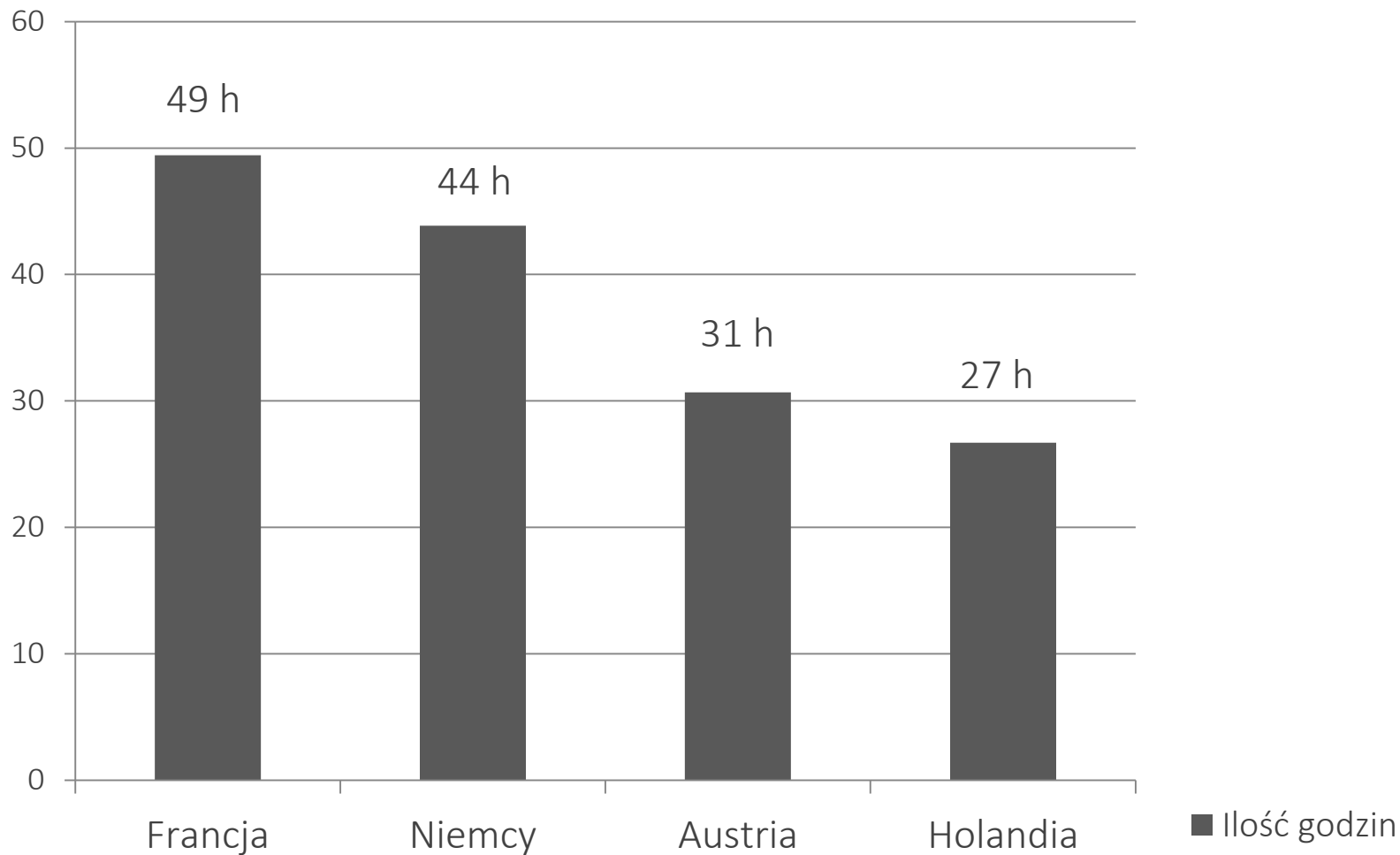

Komentarz eksperta OCRK

„Różnica wysokości dopłat na terenie Francji, Austrii i Niemiec powstała z odmiennych zasad traktowania należności z tytułu podróży służbowych, w kontekście zaliczania ich do płacy minimalnej. Wynika to z faktu, iż pojęcie minimalnej stawki płacy definiowane jest indywidualnie przez państwo przyjmujące” – komentuje **Łukasz Włoch, ekspert OCRK.**

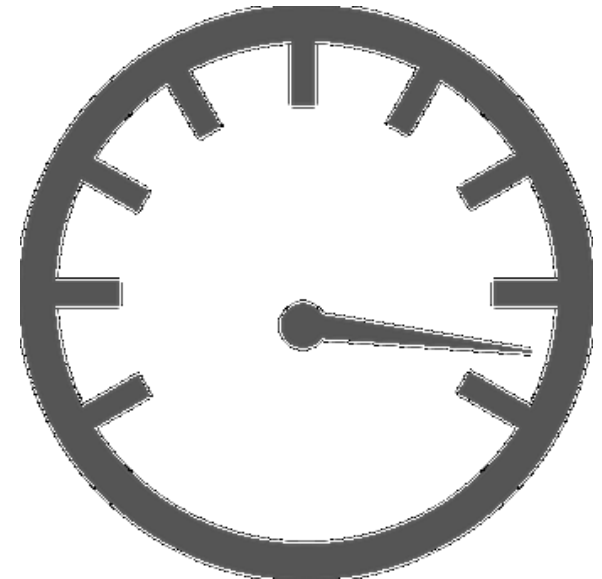
„Według przepisów francuskich, pracowników delegowanych oprócz pensji minimalnej dotyczą również inne składniki wynagrodzenia oraz dodatki określone w krajowym układzie zbiorowym. Zastosowanie się do tych regulacji pomimo faktu, iż sprzeczne są z aktualnymi przepisami prawa unijnego, podlega weryfikacji podczas kontroli francuskiej Państwowej Inspekcji Pracy. Wynika to z praktyki francuskich służb kontrolnych, które już niejednokrotnie udowodniły, że pomimo sprzeciwu organów unijnych wymagają honorowania przepisów krajowych, tak jak miało to miejsce w przypadku konieczności odbierania przez kierowców podczas jazdy w załodze 45 minutowych przerw w czasie prowadzenia pojazdu” – komentuje **Kamil Wolański, ekspert OCRK.**

5. Średnia ilość godzin spędzonych przez kierowcę w danym kraju na miesiąc

Wnioski

- Kierowcy zawodowi statystycznie najczęściej czasu pracy spędzają na terenie **Francji**, średnio wynosi to około **49 godzin** miesięcznie.
- Kolejnym kierunkiem na mapie Europy, w którym polscy kierowcy spędzają dużo czasu są **Niemcy**. Średnia długość pobytu polskiego kierowcy w Niemczech wynosi **44 godziny** w skali miesiąca.

Komentarz eksperta OCRK

„Powyższe dane wskazują na to, że najczęściej rejestrowaną przez polskich pracodawców jest praca na terenie Francji. Może to wynikać z przeświadczenia polskich pracodawców o skrupulatności i bezwzględności francuskich organów kontrolnych, które nakładają wysokie kary na polskich przewoźników” – komentuje **Łukasz Włoch**, ekspert OCRK.

Dodatkowych informacji na temat wyników raportu udziela:

Agnieszka Kozak

e-mail: agnieszka.kozak@procontent.pl

kom. + 48 881 337 333

O firmie OCRK:

Ogólnopolskie Centrum Rozliczania Kierowców to wiodąca na polskim rynku firma outsourcingowa z doświadczeniem od 2002 roku, zajmująca się rozliczaniem czasu pracy kierowców. Zatrudnia ponad 250 ekspertów i specjalistów m.in. prawa pracy i prawa transportowego Polski i Unii Europejskiej, którzy posiadają wieloletnie doświadczenie w branży transportowej. OCRK, dbając o interesy swoich klientów, na bieżąco obserwuje sytuację prawną i gospodarczą w zakresie logistyki i transportu w Europie, kładąc szczególny nacisk na wysoką jakość i kompleksowość świadczonych usług.